

Alkohol och coronapandemin: om människor, samhälle och politik

FÖRFATTARE

Sven Andreasson

Karolinska Institutet, Institutionen för folkhälsovetenskap, Stockholm, Sverige

Tanya Chikritzhs

Curtin University, National Drug Research Institute, Perth, Australien

Frida Dangardt

Sahlgrenska akademien och universitetssjukhuset, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, Barnfysiologi, Göteborg, Sverige

Harold Holder

Senior Scientist Emeritus och tidigare chef för Director of Prevention Research Center, Pacific Institute for Research and Evaluation, Berkely, CA, USA

Timothy Naimi

Canadian Institute for Substance Use Research, University of Victoria, BC, Canada

Adam Sherk

Canadian Institute for Substance Use Research, University of Victoria, BC, Canada

Tim Stockwell

Canadian Institute for Substance Use Research, University of Victoria, BC, Canada

Sammanfattning

- Alkoholkonsumtion kan öka risken för att bli smittad av coronaviruset och för allvarliga komplikationer av sjukdomen, covid-19, samtidigt som alkohol också orsakar andra sjukdomar som belastar hälso- och sjukvården.
- Alkohol ökar spridning av coronaviruset genom att sociala hämningar minskar redan vid låg konsumtion och försämrar omdömet vid högre konsumtion, vilket försämrar förmågan att skydda sig själv och andra genom åtgärder som att hålla avstånd och att tvätta händerna.
- Många komplikationer av hög alkoholkonsumtion är i sig riskfaktorer för att bli allvarligt sjuk i covid-19 (till exempel diabetes, övervikt och hjärtsjukdom).
- Alkoholkonsumtion, särskilt hög konsumtion, kan försämra immunförsvaret och ökar också risken för allvarlig luftvägssjukdom.
- Alkoholrelaterade problem förbrukar stora resurser i hälso- och sjukvården. Under coronapandemin kan kraftfulla alkoholpolitiska åtgärder minska trycket på hälso- och sjukvårdens ansträngda resurser både genom att minska alkohol- och covid-19-relaterade komplikationer.
- I höginkomstländer visar undersökningar att det är fler personer som har ökat än som har minskat sin alkoholkonsumtion under nedstängningar i början av pandemin, samtidigt som total försäljning och konsumtion i de flesta fall minskat i låginkomstländer. Lokala förhållanden och regler kring tillgängligheten till alkohol är avgörande. I Sverige minskade den totala konsumtionen med 7 procent i mars och april 2020 genom att resandeförseln minskade mer än ökningen i detaljhandelsförsäljningen.
- Våld mot närstående har ökat i många länder under pandemin, ett problem som ofta är förknippat med alkoholkonsumtion.
- Trafikolyckorna har minskat i de flesta länder på grund av minskat resande.
- Isolering, tristess, stress och depression under pandemin kan förvärras av alkoholkonsumtion. Samma faktorer kan också leda till ökad alkoholkonsumtion.
- Många regeringar har undantagit butiksförsäljning av alkohol och alkoholtillverkning från nedstängningar och klassat dessa som samhällsviktig verksamhet. Besluten har i många länder påverkats av alkoholindustrins lobbyarbete.

- Större förändringar i regler och eftergifter (t.ex. liberalisering av hemleveranser av alkohol) kommer att vara svåra att ändra tillbaka. Det är därför troligt att de kommer att finnas kvar efter pandemin.
- Följande folkhälsopolitiska åtgärder rekommenderas vid pandemier:
 - Dra in serveringstillstånd på idrottsarenor och större publika arrangemang.
 - Förbjud alkoholkonsumtion på offentliga platser som i parker och på stränder.
 - Begränsa serveringstillstånd för verksamheter med hög risk som barer, nattklubbar och restauranger; Sätt maximigränser för hemleverans, om det överhuvudtaget tillåts.
 - Se till att personer med alla typer av alkoholrelaterade problem, inklusive beroende, har tillgång till vård och behandling.
 - Öka tillgången till psykiatrisk vård, inklusive online-tjänster.
- Myndigheter med ansvar för hälsa bör rekommendera personer med hög risk för infektioner eller allvarliga komplikationer att minska eller undvika alkoholkonsumtion (t.ex. äldre, överviktiga, diabetiker, rökare, personer med luftvägssjukdomar, hjärt-kärlsjukdomar eller cancer).
- Med tanke på den starka kopplingen mellan alkohol och covid-19 bör alkoholpolitiska åtgärder upprätthållas eller stärkas under pandemin, inte försvagas.
- Effektiva alkoholpolitiska åtgärder, som att begränsa tillgängligheten till alkohol och höja priset genom höjda alkoholskatter och minimipriser kan bidra till att begränsa smittspridningen, minska belastningen i hälso- och sjukvården och öka de offentliga inkomsterna.

Vill du läsa hela rapporten – gå in på:

<https://www.iogt.se/vad-vi-gor/forskning-och-samverkan/forskningsrapporter/alkohol-och-coronapandemin/>

